

HAFTALIK GELİŞMELER (14- 19 Mart 2026)

TÜRKİYE

- Ticaret Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre; **üretim ve tedarik süreçlerini Türkiye'de yürüten firmaların yurt dışında satın aldıkları yabancı markaya yönelik birimlerin kira giderleri ile tanıtım ve pazarlama faaliyetleri devlet destekleri kapsamına alındı.**
- Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, VakıfBank üzerinden yürütülecek Dünya Bankası garantili proje kapsamında **KOBİ'lere uzun vadeli ve uygun koşullu toplam 1,5 milyar avro tutarında finansman** sağlanacağını açıkladı. Finansmanın özellikle **kadınların sahip olduğu veya kadın istihdamının yüksek olduğu işletmelere, afet bölgesindeki firmalara ve kalkınmada öncelikli yörelerde faaliyet gösteren KOBİ'lere** yönlendirilmesi planlanıyor.
- **Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mustafa Gültepe**, İran savaşının ortasında kalan Körfez ülkelerinin özellikle tekstil ve hazır giyim için önemli bir pazar olduğunu söyleyerek, **"Savaşla birlikte Körfez ülkelerine ihracatımızda ortalama %40 civarında eksi var.** Bazı ülkelerinde daha yüksek, bazılarında daha düşük. Körfez ülkeleri Türkiye açısından önemli bir pazardı. Birleşik Arap Emirlikleri'ne 10 milyar dolara yakın ihracatımızı vardı. İnceleyip bakacağız. Buralardaki eksiği kapatmak için farklı pazarlarda çeşitliliğimiz artırarak 278 milyar dolarlık ihracat hedefimizi tutturmak için bütün ihracatçı birliklerimizle sanayicilerimizle çalışmaya, istişare etmeye devam edeceğiz." ifadelerini kullandı.
- **Ortadoğu'da 28 Şubat'tan bu yana süren ABD-İsrail-İran gerilimi, Türkiye turizm sektörünü olumsuz etkiledi.** İstanbul'da otel doluluk oranları %10-15 gerilerken, Akdeniz'de yaz sezonuna yönelik beklentiler zayıfladı. **Artan rezervasyon iptalleri yaz aylarına da yansırken, bazı oteller sezon açılışlarını erteledi.** Almanya ve İngiltere pazarlarında talep düşüşü gözlenirken, sektör temsilcileri 2026 turizm sezonu hedeflerinin aşağı yönlü revize edilmesi gerektiğini ifade ediyor.
- **İran-İsrail savaşı küresel lojistik zincirinde maliyeti artırdı.** Deniz taşımacılığında riskler, sigorta ve enerji fiyatları artışı, navlun piyasasını yukarı çekti. Sektör verileri Türkiye'den Uzak Doğu'ya yapılan taşımada konteyner başına maliyetin 1.500-1.800 dolar arasında arttığına işaret etti.
- **Aselsan, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) ile güdüm sistemlerinin tedariki kapsamında 111 milyon 850 bin dolar tutarında sözleşme imzaladı.** Aselsan ayrıca yurt içindeki bir platform üreticisi ile elektro-optik sistemlerin tedariki için 54 milyon 600 bin dolar tutarında ihracat sözleşmesi imzaladı ve yeni iş hacmi toplam 166 milyon 450 bin dolara ulaştı.
- **Rekabet Kurulu, inşaat sektörünün temel girdileri arasında yer alan ve stratejik öneme sahip çimento sektöründe kapsamlı bir sektör incelemesi başlattı.** Çalışmayla, pazardaki yoğunlaşma yapısı, firma davranışları ve rekabetçi dinamiklerin bütüncül bir bakışla analiz edilmesi hedefleniyor.
- **GÖKBAY helikopterinin Tip Sertifikası almasıyla Türkiye, hava aracı sertifikasyonunu tamamen dijital ve milli bir platform üzerinden yönetebilen sayılı ülkeler arasına girdi.** Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, bu gelişmenin Türkiye'nin sivil havacılıkta teknolojik bağımsızlığı açısından önemli bir dönüm noktası olduğunu belirtti.

DÜNYA

- **Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD), 17 Mart 2026'da yayımlanan son küresel ticaret değerlendirmesinde** (https://unctad.org/system/files/official-document/ditcinf2026d3_en.pdf), dünya ekonomisinde artan kırılganlıkların özellikle gelişmekte olan ülkeler üzerinde baskıyı artırdığına dikkat çekti. Kurum, politika belirsizliklerinin ve ticaret sistemindeki parçalanmanın, bu ülkelerin büyüme dinamiklerini zayıflatabileceği uyarısında bulundu. Rapor, Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) yaklaşan 14. Bakanlar Konferansı (MC14) öncesinde yoğunlaşan reform tartışmalarına da dikkat çekti. Küresel ticaret sisteminin mevcut koşullara uyum sağlayabilmesi için yapısal değişimlerin gerekliliği ön plana çıkarıldı.
- **Birleşmiş Milletler'e bağlı Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO), Hürmüz Boğazı'nda artan güvenlik riskleri nedeniyle acil toplantı kararı aldı.** Bölgedeki çatışmaların başlamasından bu yana en az 21 geminin saldırıya uğradığı veya hedef alındığı bildirildi. İran ile ABD ve İsrail arasındaki gerilim, boğazdaki ticari taşımacılığı ciddi şekilde aksatarak küresel enerji ve ticaret akışını tehdit ediyor. **Küresel petrol ve LNG ticaretinin önemli bir kısmının geçtiği Hürmüz'deki kriz, fiyatları yükseltirken uluslararası toplumdan koordineli önlem çağrılarını da beraberinde getirdi.**
- **Küresel piyasalarda belirsizlik artarken, yatırımcıların odağı ABD, Avrupa ve İngiltere merkez bankalarının bu hafta açıklayacağı kritik faiz kararlarına çevrildi.** Jeopolitik gelişmelerin etkisiyle enerji fiyatlarında yaşanan yükseliş, enflasyonla mücadelede iyimser beklentileri zayıflatırken, piyasalarda temkinli bir hava hakim. Avrupa Merkez Bankası ve İngiltere Merkez Bankası'nın açıklayacağı kararlar öncesinde, büyüme tarafındaki kırılganlık dikkat çekiyor. **Enerji maliyetleri ve kur baskısı, Avrupa ekonomilerinde enflasyonla mücadeleyi zorlaştırırken, sıkı para politikasının ekonomik aktiviteyi daha da yavaşlatabileceği değerlendiriliyor. Artan enerji arzı endişeleri ve maliyet kaynaklı enflasyon, merkez bankalarının hareket alanını daraltırken, küresel ekonomide stagflasyon riski güç kazanıyor.** Bu ortamda yatırımcılar güvenli limanlara yönelirken, altın ve dolar talebindeki artış gelişmekte olan ülkeler üzerindeki finansman baskısını artırıyor.

AVRUPA BİRLİĞİ (AB)

- **Avrupa Komisyonu, Avrupa'yı işletmeler için daha çekici hale getirmek, Çin ve ABD gibi güçlerle küresel olarak daha iyi rekabet edebilmek amacıyla '28. Rejim' veya 'EU INC.' olarak bilinen yeni kuralları açıkladı.** Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen yaptığı açıklamada, "EU Inc. ile Avrupa genelinde iş kurmayı ve büyümeyi önemli ölçüde kolaylaştırıyoruz" dedi. Şimdilik kurallar isteğe bağlı kalıyor ancak daha önce yurt dışına taşınmış veya faaliyetlerini AB dışında kurmuş şirketleri teşvik etmeye yarayabilir. İlk öneriye göre, bireyler 27 üye devletin herhangi birinde 48 saatten kısa sürede, tamamen çevrimiçi ve 100 €'dan daha az bir sermaye ile şirket kurabilecekler. Von der Leyen, şirketlerin bir şirket kurmaya çalışırken "60'tan fazla ulusal şirket formuyla" karşı karşıya kaldığını vurguladı.

ALMANYA

- **Almanya'da ZEW ekonomik güven endeksi, Mart ayında bir önceki aya kıyasla 47,9 puan düşüşle eksi 8,5 puan seviyesine gerileyerek hem piyasa beklentilerinin çok altında kaldı, hem de son 11 ayın en düşük seviyesine geriledi.** Söz konusu dönemde endeksi oluşturan alt endeksler arasından mevcut durum endeksi 3,0 puan artışla eksi 62,9 seviyesine yükselirken,

beklentiler endeksi ise 58,8 puan düşüşle eksi 0,5 seviyesine inerek Rusya-Ukrayna Savaşının başladığı Şubat 2022'den bu yana en sert düşüşü kaydetti. Konuyla ilgili açıklama yapan ZEW Başkanı Achim Wambach, endekste ki sert düşüşte Ortadoğu'da çıkan savaşın enerji fiyatlarını yükseltmesi ve bu yolla enflasyon baskısının artmasının etkili olduğunu söyledi.

ABD

- **ABD Merkez Bankası (Fed), politika faizini beklentilere paralel şekilde sabit tutarak ekonomik görünümde temkinli duruşunu sürdürdü. Fed, Mart 2026 toplantısında piyasa beklentileri doğrultusunda politika faizini değiştirmeyerek %5,25-5,50 aralığında sabit bıraktı.** Toplantı sonrası paylaşılan projeksiyonlarda, yetkililerin enflasyonun hedefe yaklaşması konusunda daha temkinli bir duruş sergilediği görüldü. Banka, yılın geri kalanı için daha önce öngörülen üç indirim yerine sadece tek bir faiz indirimi yapılabileceğinin sinyalini verdi. Fed Başkanı Jerome Powell, faiz indirimlerine başlamak için enflasyonun %2'lik hedefe sürdürülebilir şekilde yaklaştığına dair daha fazla kanıta ihtiyaç duyduklarını vurguladı.
- **ABD ve Endonezya arasında Şubat ayında imzalanan yeni ticaret anlaşmasının geleceği ABD Yüksek Mahkemesi'nin Trump'ın kapsamlı küresel gümrük vergilerine karşı verdiği son kararla belirsizleşti ve bu da ticaret stratejisinin kalıcılığı konusunda şüphe uyandırdı. Diğer taraftan Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için Endonezya parlamentosu tarafından da onaylanması gerekiyor. Ancak, anlaşmanın orantılılık ilkesini ihlal ettiği ve Endonezya'nın hukuk sisteminde büyük değişiklikler gerektirdiği (26 yeni düzenleme oluşturmaması ve 91 mevcut düzenlemeyi değiştirmemesi), toplamda 117 yasal düzenleme ile Endonezya'nın hukuk sisteminin tamamen yeniden yapılandırılması anlamına geldiği ifade ediliyor.**

Bilindiği üzere anlaşma kapsamında; Endonezya, ABD'li yatırımcıların kritik minerallere erişimini genişletmeyi, ABD ham petrolü ve sıvılaştırılmış petrol gazı alımlarını artırmayı, Amerikan kömür ihracat koridorunun geliştirilmesini desteklemeyi ve küçük modüler nükleer reaktörler konusunda işbirliği yapmayı kabul etmişti. Buna karşılık, ABD, Endonezya mallarına uygulama tehdidinde bulunduğu %32'lik gümrük vergisini %19'a indirmeyi ve palmiye yağı, kahve, kakao, baharat ve kauçuk gibi önemli ürünler için sıfır gümrük vergisi giriş politikası da dahil olmak üzere Amerikan pazarına daha geniş erişimi kabul etmişti. Endonezya, şirketlerinin ABD enerji ürünlerini daha kolay satın alabilmesi için bürokratik engelleri azaltmayı öngörmüştü. Dünyanın en büyük nikel üreticisi olan Endonezya, elektrikli araçlar ve temiz enerji sistemleri için gerekli olan geniş mineral rezervlerine sahip. Endonezya'nın kritik mineral işleme sektörü şu anda, birden fazla nikel eritme tesisi ve sanayi parkı işleten veya finanse eden firmalarıyla Çin'in hakimiyetinde bulunuyor.

Diğer Ülkeler

- **ABD ve Çin ticari heyetleri, Paris'te yürütülen görüşmelerin ardından mevcut gümrük tarifelerinde yeni bir tırmanışa gitmemek ve ikili tarife seviyelerinin istikrarını korumak konusunda mutabık kaldı. Çin ticaret başmüzakerecisi Li Çenggang, yürütülen görüşmelerin derin, samimi ve yapıcı olduğunu söylerken, ABD Hazine Bakanı Scott Bessent ise görüşmelerin ilişkiler açısından istikrar sağlayıcı olduğunu ifade etti. Taraflar, müzakereleri sürdürmek adına bir çalışma planı yapmak üzerine de anlaşmaya vardı.**
- **Çin'in Tiengong Uzay İstasyonu'nda görevli Şincou-21 taykonot ekibi, donanım kurulum ve bakım işlemleri yapmak için çıktıkları 7 saat süren ikinci uzay yürüyüşünü başarıyla tamamladı. ABD'nin uzay araştırmaları alanındaki işbirliğini yasaklaması üzerine Çin, kendi istasyonunu kurmuş; Şincou-21 ekibi 31 Ekim 2025'te istasyona gönderilmişti. Ekibin istasyondaki görevinin 6 ay süreceği düşünülüyor.**

- **Hindistan Ticaret ve Sanayi Bakanı Piyush Goyal yaptığı açıklamada**, Hindistan'ın ekonomik temellerinin güçlü kaldığını ve ülkenin uluslararası alanda etkisini genişletebilecek yeni bir küresel ticaret aşamasına girdiğini söyledi. Goyal, "**Hizmet ihracatı her ay büyümeye devam ederken, mal ihracatı Şubat ayına kadar sabit kaldı, yani düşüş göstermedi**" dedi. Goyal, **Mart ayının ilk haftasında ihracatta bir miktar zayıflık olduğunu, ancak sevkiyatların ikinci haftada pozitifte döndüğünü ve ay sonuna kadar istikrar kazanmasının beklendiğini, hizmet fazlasının mal ticareti açığını dengelemeye yardımcı olduğunu** kaydetti. Goyal ayrıca, ülkeye güçlü döviz girişlerini ve devam eden doğrudan yabancı yatırımları (FDI) vurguladı. Bakan, Hindistan'ın son yıllarda birçok gelişmiş ülke ile ticaret ilişkilerini genişlettiğini ve ihracatçılar için yeni fırsatlar yarattığını, **daha önce yapılan serbest ticaret anlaşmalarının (STA'lar) genellikle rakip ekonomilerle imzalandığını ve bunun da yerli sanayiler için zorluklar yarattığını** sözlerine ekledi. Goyal'a göre, hükümet şu anda Hintli ihracatçılara, çiftçilere, balıkçılara ve mikro, küçük ve orta ölçekli işletmelere fayda sağlayacak **daha dengeli ticaret anlaşmaları peşinde. Birleşik Krallık ile önerilen ticaret anlaşmasına atıfta bulunarak**, bunun yakında, **muhtemelen önümüzdeki ay gibi erken bir tarihte yürürlüğe girmesi için çalışmaların devam ettiğini** söyledi. "Bu anlaşmalar yürürlüğe girdikçe, Hint ürün ve hizmetleri için yeni pazarlar açacak ve ihracatçılar için büyük fırsatlar yaratacaktır" dedi.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- **Dünya Ekonomik Forumu (WEF), doğa ile uyumlu yatırımların trilyon dolarlık ekonomik fırsatlar sunduğunu açıkladı.** Rapora göre (<https://www.weforum.org/publications/50-investible-opportunities-for-a-new-nature-economy-insight-report/>), biyolojik çeşitliliği koruyan ve ekosistemleri destekleyen projeler önemli getiri potansiyeline sahip. Aynı zamanda bu yatırımların iklim risklerini azaltarak ekonomik dayanıklılığı artırdığı vurgulanıyor.
- Sıfır Atık vizyonu kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından **Türkiye’de bazı tek kullanımlık plastik ürünlerin kullanımına yönelik kısıtlamaların bir kısmının 1 Eylül 2026 itibarıyla yürürlüğe gireceği** açıklandı. Düzenleme kapsamında çevreye zararlı ürünlerin kullanımının azaltılması hedefleniyor. Uygulamanın atık miktarını düşürerek geri dönüşüm oranlarını artırarak yeni kuralların tüketim alışkanlıklarını değiştirmesi bekleniyor.
- Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, nükleer enerjiden uzaklaşmanın stratejik bir hata olduğunu ifade etti. **Avrupa’nın enerji güvenliği ve düşük karbon hedefleri açısından nükleer enerjinin rolünü yeniden gündeme taşıyan açıklamada Von der Leyen, bazı ülkelerin bu alandaki politikalarını gözden geçirmesi gerektiğini belirtti.**
- **Avrupa Sürdürülebilir Kalkınma Raporu** (<https://eu-dashboards.sdgindex.org/>), **AB ülkelerinin sürdürülebilir kalkınma hedeflerinde küresel ölçekte lider konumunu koruduğunu ancak hedeflere ulaşmada önemli zorlukların sürdüğünü ortaya koyuyor.** Rapora göre özellikle çevre, biyoçeşitlilik ve eşitsizlik alanlarında ilerleme yavaşlarken bazı göstergelerde gerileme dikkat çekiyor. Mevcut durumda AB’nin 2030 hedeflerine ulaşmak için daha güçlü politikalar ve yatırım ihtiyacının altı çiziliyor.
- **Türkiye’nin 2026-2035 dönemini kapsayan Ulusal Su Planı, su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimini sağlamak amacıyla yürürlüğe girdi.** Suyun verimli kullanımı, su kalitesinin artırılması ve atık su altyapısının güçlendirilmesini temel hedefler arasında belirleyen plan, artan arz-talep baskısı karşısında bütüncül bir yönetim çerçevesi sunuyor. Planda su kaynaklarının iklim değişikliği, gıda güvenliği ve ekonomik kalkınma üzerindeki kritik rolüne dikkat çekiliyor.

- **Avrupa Birliği, SKDM kapsamında uygulanacak karbon sertifikası ücretlerinin yayımlanma takvimini duyurdu.** Buna göre 2026 yılında ücretler üçer aylık dönemler halinde belirlenecek, 2027 itibarıyla ise haftalık fiyatlandırma sistemine geçilecek. Sertifika ücretleri, AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) fiyatlarına paralel şekilde hesaplanacak.
- **AB, CBAM kapsamında faaliyet gösterecek işletmeler için operatör portalına kayıt sürecini açıklayan kapsamlı bir kılavuz yayımladı.** Kılavuzda, veri giriş süreçleri, form doldurma adımları ve sık yapılan hatalardan kaçınma yöntemleri detaylandırılıyor.
- **Birleşik Krallık, binalarda karbon emisyonlarını azaltmayı hedefleyen net sıfır karbon standardını yayımladı. Yeni standart, bina tasarımından işletme sürecine kadar tüm yaşam döngüsünde emisyonların azaltılmasını zorunlu kılıyor.** Düzenleme, enerji verimliliği ve düşük karbonlu malzeme kullanımını ön plana çıkararak ülkenin net sıfır hedefleri doğrultusunda yapı sektöründe dönüşümün hızlandırılmasını amaçlıyor.

Kaynakça:

www.dunya.com; www.aposto.com; www.ekoturk.com; www.unctad.org; www.usnews.com;
<https://thediplomat.com/>; www.euronews.com; <https://ddnews.gov.in/>; www.esgtoday.com;
<https://temizenerji.org>; www.aa.com.tr; www.iklimhaber.org; <https://sustainablefuture.com.tr/>